

Υπόθεση C-339/23

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

30 Μαΐου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Sąd Rejonowy w Siemianowicach Śląskich (Πολωνία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

28 Απριλίου 2023

Ενάγον:Horyzont Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz
Inwestycyjny Zamknięty**Εναγομένη:**

LC

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Αγωγή με αίτημα την καταβολή ποσού 41 177,24 PLN (περίπου 8 761 ευρώ), προσυζητημένου με τους τόκους υπερημερίας, λόγω μη αποπληρωμής καταναλωτικού δανείου από την εναγομένη LC.

Αντικείμενο και νομική βάση του υποβληθέντος ερωτήματος

Αίτημα ερμηνείας του άρθρου 8 της οδηγίας 2008/48/EK, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

Άρθρο 267 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Προδικαστικό ερώτημα

Έχει το άρθρο 8 της οδηγίας 2008/48/ΕΚ, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και για την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου, την έννοια ότι η επιβαλλόμενη βάσει της εν λόγω διατάξεως υποχρέωση του πιστωτικού φορέα να εκτιμά την πιστοληπτική ικανότητα του καταναλωτή (δανειολήπτη) είναι ισοδύναμη με τις λοιπές υποχρεώσεις που προβλέπει η προμνημονευθείσα οδηγία (ιδίως δε τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που προβλέπονται στα άρθρα της 10 επ.), με συνέπεια οι κυρώσεις που μνημονεύονται στο άρθρο 23 της οδηγίας να μην μπορούν να είναι διαφορετικές, δηλαδή να μην μπορούν να προβλέπουν διαφορετικές έννομες συνέπειες σε περίπτωση παραβάσεως κάθε υποχρέωσης θεωρούμενης χωριστά;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου: Άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 2, και άρθρο 23.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Αστικός Κώδικας της 23ης Απριλίου 1964): Άρθρο 58, παράγραφοι 1, 2 και 3, και άρθρο 481, παράγραφοι 1, 2, 2¹, 2², 2³, 2⁴.

Kodeks postępowania cywilnego z dnia 17 listopada 1964 r. (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας της 17ης Νοεμβρίου 1964): άρθρο 505⁴.

Ustawa o kredycie konsumenckim z dnia 12 maja 2011 r. (νόμος της 12ης Μαΐου 2011 περί καταναλωτικής πίστης): Άρθρα 9, παράγραφοι 1 έως 4, 30, παράγραφος 1, 31, παράγραφοι 1 και 2, 32, 33, και 45, παράγραφοι 1 έως 5.

Ustawa prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. (νόμος της 29ης Αυγούστου 1997 περί τραπεζικού δικαίου): Άρθρο 70, παράγραφοι 1 και 2, και άρθρο 78α.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της διαδικασίας

- 1 Στις 28 Σεπτεμβρίου 2017, η εναγομένη LC (καταναλώτρια) συνήψε με την εδρεύουσα στη Βαρσοβία Nest Bank S.A. σύμβαση ομαδοποίησης πιστώσεων συνολικού ύψους 49 148,06 PLN (10.457 ευρώ).
- 2 Βάσει της συμβάσεως πιστώσεως, η εναγομένη ανέλαβε την υποχρέωση να αποπληρώσει το ποσό του δανείου σε 60 ισόποσες μηνιαίες δόσεις έως τις 3 Οκτωβρίου 2022, να καταβάλλει τη λεγόμενη προμήθεια εκταμιεύσεως του

δανείου ύψους 7 323,06 PLN (περίπου 1558 ευρώ) και να καταβάλει συμβατικούς τόκους ύψους 8 365 PLN (1779 ευρώ) υπολογιζόμενους με ετήσιο επιτόκιο έως 9,9% (κυμαινόμενο επιτόκιο).

- 3 Μέρος του ποσού του δανείου που χορηγήθηκε στην εναγομένη χρησιμοποιήθηκε για την αποπληρωμή άλλου δανείου. Το υπόλοιπο ποσό προοριζόταν για καταναλωτικούς σκοπούς.
- 4 Στη σύμβαση πιστώσεως διευκρινίζονται τα εξής: «το σύνολο του ποσού της πιστώσεως» ανέρχεται σε 33 460 PLN. Το «σύνολο των εξόδων του δανείου» περιλαμβάνει ποσό ύψους 29 113,16 PLN. «Το συνολικό προς αποπληρωμή ποσό» ανέρχεται σε 62 573,16 PLN. Η μηνιαία δόση που έπρεπε να καταβάλλει η εναγομένη ανερχόταν σε 1 042 PLN (περίπου 221 ευρώ).
- 5 Κατά τον χρόνο συνάψεως της συμβάσεως, η εναγομένη ήταν συνταξιούχος, πλην όμως, επιπλέον, εργαζόταν υπό καθεστώς μερικής απασχολήσεως. Στη σύμβαση πιστώσεως μνημονευόταν δήλωση της εναγομένης ότι το μέσο μηνιαίο καθαρό εισόδημά της ήταν 1 755,62 PLN (περίπου 373 ευρώ) και ότι αποπλήρωνε ένα άλλο δάνειο, η δόση του οποίου ανερχόταν στα 320 PLN (περίπου 68 ευρώ).
- 6 Με τη σύμβαση πιστώσεως δεν καθοριζόταν συγκεκριμένος τρόπος εξασφαλίσεως της αποπληρωμής της πιστώσεως.
- 7 Δεδομένου ότι η εναγομένη είχε καταστεί υπερήμερη ως προς την καταβολή των δόσεων, ο πιστωτικός φορέας άσκησε αγωγή με αίτημα την καταβολή των οφειλόμενων ποσών. Εν συνεχεία, στα δικαιώματα του πιστωτικού φορέα υποκαταστάθηκε το ενάγον, στο οποίο μεταβιβάσθηκε η απαίτηση βάσει σχετικής συμφωνίας εκχωρήσεως απαιτήσεων.
- 8 Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο δέχθηκε την αγωγή στο σύνολό της και εξέδωσε διαταγή πληρωμής.
- 9 Η εναγομένη άσκησε ανακοπή κατά της ως άνω διαταγής ζητώντας την αναστολή εκτελέσεώς της ή την καταβολή του οφειλομένου δυνάμει της διαταγής πληρωμής ποσού σε δόσεις.
- 10 Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, η εναγομένη αποπλήρωσε μέρος του δανείου συνολικού ύψους 25 928 PLN (περίπου 5 516 ευρώ).

Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 11 Κατά την ακροαματική διαδικασία της 16ης Ιουνίου 2020, η εναγομένη διευκρίνισε τους ισχυρισμούς της, υποστηρίζοντας ότι ο πιστωτικός φορέας δεν είχε προβεί σε εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητά της κατά τη σύναψη της συμβάσεως. Επιπλέον, προέβαλε περαιτέρω ισχυρισμούς όσον αφορά την εξέταση των όρων της συμβάσεως από απόψεως του ενδεχομένως καταχρηστικού χαρακτήρα τους.

- 12 Το ενάγον παραιτήθηκε από την αγωγή κατά το μέρος που αφορά τα ποσά που εξόφλησε η εναγομένη κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Κατά τα λοιπά, το ενάγον ενέμεινε ως προς την απαίτηση καταβολής του κεφαλαίου, πλέον τόκων υπερημερίας.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αποφάσεως περί παραπομπής

- 13 Υπό το πρίσμα του άρθρου 8, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/48 και της αιτιολογικής σκέψεώς της 28, ο πιστωτικός φορέας οφείλει, πριν από τη σύναψη της συμβάσεως πιστώσεως, να εκτιμά την πιστοληπτική ικανότητα του καταναλωτή, ιδίως βάσει επαρκών στοιχείων τα οποία του παρέχει ο καταναλωτής. Η υποχρέωση αυτή, η οποία διατυπώνεται και στο άρθρο 9 του πολωνικού νόμου περί καταναλωτικής πίστης, συμβάλλει στην επίτευξη των γενικών σκοπών οι οποίοι επιδιώκονται με την οδηγία και οι οποίοι συνίστανται στη διασφάλιση υψηλού και ισοδύναμου επιπέδου προστασίας των συμφερόντων όλων των καταναλωτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στη διευκόλυνση της δημιουργίας εύρυθμης εσωτερικής αγοράς στον τομέα της καταναλωτικής πίστης.
- 14 Άλλες επιβαρύνσεις των πιστωτικών φορέων, ιδίως δε οι υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών κατά τα άρθρα 5 και 10 της εν λόγω οδηγίας, συμβάλλουν επίσης στην επίτευξη των ανωτέρω σκοπών.
- 15 Υπό το πρίσμα της νομολογίας του Δικαστηρίου, τόσο η εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητας του δανειολήπτη όσο και οι υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών, πριν από και κατά τη σύναψη συμβάσεως, έχουν θεμελιώδη σημασία για τον καταναλωτή (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 21ης Απριλίου 2019, Radlinger, C-377/14, EU:C:2016:283, σκέψεις 61 και 64, της 10ης Ιουνίου 2021, Ultimo Portofolio Investment (Luxembourg), C-303/20, EU:C:2021:479, σκέψη 29, και της 5ης Μαρτίου 2020, OPR-Finance s. r. o., C-679/18, EU:C:2020:167, σκέψη 21).
- 16 Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας, η τράπεζα παρέβη την υποχρέωσή της να προβεί σε εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητας. Παράλληλα, κατά το αιτούν δικαστήριο, η εναγομένη δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις για τη λήψη δανείου, καθόσον δεν ήταν φερέγγυα. Η σύγκριση μεταξύ του συνολικού μηνιαίου εισοδήματος της καταναλώτριας και της επιβαρύνσεως λόγω των δόσεων αποπληρωμής του δανείου οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η καταβολή της μηνιαίας δόσεως θέτει σε κίνδυνο την ικανοποίηση των βασικών βιοτικών αναγκών της καταναλώτριας. Από την άποψη αυτή, η δυσχερής οικονομική κατάσταση της εναγομένης δεν ήταν προσωρινής φύσεως.
- 17 Κατά το άρθρο 23 της οδηγίας 2008/48, τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επισύρουν οι παραβάσεις των εθνικών διατάξεων οι οποίες θεσπίζονται δυνάμει της εν λόγω οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσουν την εφαρμογή των διατάξεων αυτών. Οι κυρώσεις

που προβλέπονται εν προκειμένω πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

- 18 Κατά τη μεταφορά της οδηγίας 2008/48 στην εσωτερική έννομη τάξη, ο Πολωνός νομοθέτης δεν προέβλεψε κατάλληλες κυρώσεις για την παράβαση της υποχρέωσης εξετάσεως της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή που επιθυμεί να λάβει καταναλωτική πίστωση. Όπως προκύπτει σαφώς από την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-303/20, οι κυρώσεις για την παράβαση της υποχρέωσης εκτιμήσεως της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή που προβλέπονται στο άρθρο 138c του Kodeks Wykroczeń (κώδικα περί διοικητικών παραβάσεων) δεν είναι επαρκείς. Οι ανεπάρκειες αυτές αφορούν τόσο τον νόμο περί καταναλωτικής πίστης όσο και τον νόμο περί τραπεζικού δικαίου.
- 19 Το πολωνικό σύστημα αστικού δικαίου προβλέπει διάφορες λύσεις που καθιστούν δυνατή την εφαρμογή κυρώσεων για την παράβαση διατάξεων του ιδιωτικού δικαίου. Μια τέτοια λύση είναι το άρθρο 45 του νόμου περί καταναλωτικής πίστης, το οποίο προβλέπει τη λεγόμενη κύρωση της δωρεάν πιστώσεως σε περίπτωση, μεταξύ άλλων, παραβάσεως εκ μέρους του πιστωτικού φορέα των υποχρεώσεων του παροχής πληροφοριών στον καταναλωτή. Ωστόσο, η εν λόγω διάταξη τυγχάνει εφαρμογής αποκλειστικώς στις περιπτώσεις των παραβάσεων οι οποίες μνημονεύονται σε αυτήν και οι οποίες δεν περιλαμβάνουν την παράβαση της υποχρέωσης εκτιμήσεως της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή.
- 20 Μέχρι τούδε, η κρατούσα τάση στη νομολογιακή πρακτική των πολωνικών δικαστηρίων συνίστατο στο ότι τυχόν παράβαση της υποχρέωσης εκτιμήσεως της πιστοληπτικής ικανότητας κατά το άρθρο 9 του νόμου περί καταναλωτικής πίστης δεν επέφερε έννομες συνέπειες όσον αφορά τη συμβατική σχέση μεταξύ των μερών. Ωστόσο, υπό το πρίσμα της μέχρι τούδε νομολογίας του Δικαστηρίου, ένα τέτοιο συμπέρασμα δεν μπορεί να είναι αποδεκτό.
- 21 Δεδομένου ότι η διάταξη του άρθρου 45 του νόμου περί καταναλωτικής πίστης δεν αντιμετωπίζει ρητώς το ζήτημα της παραβάσεως της υποχρέωσης να εκτιμάται η πιστοληπτική ικανότητα του καταναλωτή, είναι πρωτίστως αναγκαίο να αναζητηθούν άλλες διατάξεις που καθιστούν δυνατή την εξεύρεση λύσεως σύμφωνης με τους σκοπούς που επιδιώκει η οδηγία 2008/48. Ένας τέτοιος κανόνας θα μπορούσε να είναι η διάταξη του άρθρου 58 του Αστικού Κώδικα, η οποία προβλέπει την αυστηρότερη κύρωση, δηλαδή αυτήν της κηρύξεως της ακυρότητας της δικαιοπραξίας. Το αιτούν δικαστήριο θεωρεί ότι η διάταξη αυτή μπορεί να τύχει εφαρμογής και στην περίπτωση παραβάσεως της υποχρέωσης εκτιμήσεως της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή.
- 22 Μολονότι η επιλογή ενός συστήματος κυρώσεων επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών, το σύστημα που θα επιλεγεί πρέπει να διασφαλίζει την επίτευξη των γενικών σκοπών της οδηγίας 2008/48 που μνημονεύονται στο σημείο 13 ανωτέρω.

- 23 Το αιτούν δικαστήριο διατηρεί, ως εκ τούτου, αμφιβολίες σχετικά με το ζήτημα αν, σε περίπτωση κατά την οποία οι προβλεπόμενες στα άρθρα 8 και 10 της οδηγίας 2008/48 υποχρεώσεις που επιβάλλονται στον επαγγελματία και σκοπούν στην επίτευξη των ως άνω σκοπών πρέπει να είναι ισοδύναμες, τούτο συνεπάγεται ότι οι κυρώσεις τις οποίες εφαρμόζει το οικείο κράτος μέλος και τις οποίες μνημονεύει το άρθρο 23 της οδηγίας 2008/48 δύνανται να διαφέρουν αναλόγως της παραβάσεως.
- 24 Δεδομένου ότι το Δικαστήριο, στη σκέψη 35 της αποφάσεώς του στην υπόθεση C-303/20, επισήμανε το εύρος της εκ μέρους δικαστηρίου εξουσίας εκτιμήσεως κατά την εφαρμογή και, ιδίως, κατά την επιλογή μέτρου ανάλογου της σοβαρότητας της διαπιστωθείσας παραβάσεως υποχρεώσεως, πρέπει να συναχθεί εξ αυτού ότι το συγκεκριμένο μέτρο πρέπει να είναι ισοδύναμο με τις κυρώσεις οι οποίες προβλέπονται για παραβάσεις άλλων υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις που θεσπίστηκαν για τη μεταφορά της οδηγίας 2008/48 σε εθνική έννομη τάξη;
- 25 Σε περίπτωση παραβάσεως της υποχρεώσεως του άρθρου 8 της οδηγίας 2008/48 (άρθρο 9 του πολωνικού νόμου περί καταναλωτικής πίστης ή άρθρο 70 του πολωνικού νόμου περί τραπεζικού δικαίου), δύναται η επιβαλλόμενη κύρωση να είναι αυστηρότερη ή λιγότερο αυστηρή από εκείνην που προβλέπεται για παράβαση, π.χ., της υποχρεώσεως παροχής πληροφοριών κατά το άρθρο 10 της εν λόγω οδηγίας; Εμπίπτει η εξουσία εκτιμήσεως περί ισοδυναμίας της προβλεπόμενης στο εθνικό δίκαιο κυρώσεως αποκλειστικώς στην αρμοδιότητα του εθνικού δικαίου ή αποτελεί συνέπεια της εκτιμήσεως περί ισοδυναμίας των υποχρεώσεων που επιβάλλονται βάσει της οδηγίας;
- 26 Εν προκειμένω εγείρονται οι ανωτέρω αμφιβολίες. Σε περίπτωση εφαρμογής της κυρώσεως του άρθρου 58 του Αστικού Κώδικα, η σύμβαση καθίσταται άκυρη και, συνεπώς, όλοι οι όροι της παύουν να δεσμεύουν τα μέρη. Αντιθέτως, η κύρωση του άρθρου 45 του νόμου περί καταναλωτικής πίστης δεν συνεπάγεται ακυρότητα, αλλά επιτρέπει στον καταναλωτή να μην επιβαρύνεται με τόκους και άλλα έξοδα δανείου.
- 27 Όπως είναι εν γένει αποδεκτό στην πράξη, η κύρωση της δωρεάν πιστώσεως δεν περιλαμβάνει κυρώσεις που αφορούν συμβατικούς τόκους υπερημερίας. Τούτο συνεπάγεται ότι, σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 45 του νόμου περί καταναλωτικής πίστης, οι τόκοι υπερημερίας θα καθορισθούν βάσει της συμβάσεως (και θα ανέρχονται, στη συγκεκριμένη περίπτωση, σε 24,50% ετησίως), ενώ σε περίπτωση εφαρμογής της κυρώσεως του άρθρου 58 του νόμου περί καταναλωτικής πίστης το ύψος των τόκων υπερημερίας θα είναι το προβλεπόμενο εκ του νόμου (οπότε και ο τόκος θα ανέρχεται σε ποσοστό 12,25% ετησίως).
- 28 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει συναφώς ότι η μέχρι τούδε νομολογία του Δικαστηρίου δεν έχει θέσει εν αμφιβόλω την αποτελεσματικότητα, την

αναλογικότητα ή τον αποτρεπτικό χαρακτήρα οποιασδήποτε από τις ως άνω κυρώσεις σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 23 της οδηγίας 2008/48.

- 29 Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι οι υποθέσεις που εξετάζει το Δικαστήριο σχετικά με την εφαρμογή των κυρώσεων αυτών αφορούν τις έννομες τάξεις των διαφόρων κρατών μελών, τα οποία ασκούν την αυτονομία τους συναφώς. Εντούτοις, μπορεί μια τέτοια διαφοροποίηση ως προς τις κυρώσεις υπό το πρίσμα του άρθρου 23 της οδηγίας 2008/48 να θεωρηθεί επιτρεπτή στο εθνικό δίκαιο ενός μόνον κράτους, ενώ οι υποχρεώσεις εκ της οδηγίας αυτής πρέπει να θεωρούνται ισοδύναμες, δηλαδή παρόμοιας βαρύτητας και έχουσες τους ίδιους σκοπούς;
- 30 Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι κυρώσεις είναι σύμφωνες με τα κριτήρια που θέτει το άρθρο 23 της οδηγίας 2008/48, το αιτούν δικαστήριο πρέπει να λάβει υπόψη ότι η ισχύουσα νομοθεσία δεν είναι ούτε επαρκώς ακριβής ούτε σαφής και ότι η ικανότητα του μέσου καταναλωτή, ο οποίος δεν διαθέτει τις αναγκαίες νομικές γνώσεις, να την αξιολογήσει είναι τουλάχιστον ανεπαρκής.
- 31 Η συνύπαρξη πολλαπλών κυρώσεων στο εθνικό δίκαιο δεν καθιστά μόνον ασαφή και ελάχιστα ακριβή τη νομική βάση για την προβολή των δικαιωμάτων που παρέχονται βάσει του δικαίου της Ένωσης, μειώνοντας την πρακτική αποτελεσματικότητά τους (effet utile), αλλά επίσης, συνέπεια που έχει ιδιαίτερη σημασία, εισάγει διάκριση ως προς την αναλογικότητα των κυρώσεων για τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από μία πράξη της Ένωσης, ήτοι την οδηγία 2008/48.
- 32 Με την απάντηση του Δικαστηρίου το αιτούν δικαστήριο θα γνωρίζει πλέον αν επιτρέπεται διαφοροποίηση ως προς τις κυρώσεις (όπως εκτέθηκε ανωτέρω) στην περίπτωση παραβάσεως υποχρεώσεων εκ της οδηγίας 2008/48. Πάντως, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι δεν ζητεί ένδειξη ως προς την εφαρμοστέα διάταξη του εθνικού δικαίου, αλλά –εφόσον το Δικαστήριο το θεωρεί σκόπιμο– την ερμηνεία των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης όπως εκτέθηκε ανωτέρω.
- 33 Το Δικαστήριο δεν έχει ακόμη αποφανθεί επί των ζητημάτων που τίθενται με το προδικαστικό ερώτημα. Η απάντηση στο ερώτημα αυτό θα έχει άμεσα σημασία για την επίλυση της υπό κρίση υποθέσεως, δηλαδή για την εκτίμηση των προσηκουσών (λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων του άρθρου 23 της οδηγίας 2008/48) συνεπειών της μη συμμορφώσεως της τράπεζας προς την υποχρέωσή της να εκτιμήσει την πιστοληπτική ικανότητα του καταναλωτή, ιδίως όσον αφορά την εκτίμηση περί της αποτελεσματικότητας, της αναλογικότητας και του αποτρεπτικού χαρακτήρα των κυρώσεων.